

RAPORT

PRIVIND REZULTELE ETICHETĂRII CHELTUIELILOR BUGETARE ȘI CHELTUIELILOR FISCALE

România se înscrie în actuala tendință privind bugetarea verde, astfel că potrivit Jalonului 123 din PNRR „Bugetarea verde” - a dezvoltat și finalizat o **metodologie pentru evaluarea impactului liniilor bugetare individuale asupra obiectivelor de mediu**, în conformitate cu taxonomia UE pentru activități durabile și Ghidul tehnic „a nu prejudicia în mod semnificativ”.

În acest context,

- ✚ *În cadrul Componentei 6 din PNRR - Energie - Reforma 3 - Bugetarea verde, Jalonul 123 "Elaborarea și aplicarea unei metodologii de planificare bugetară verde", Ministerul Finanțelor a finalizat o metodologie de evaluare a impactului liniilor bugetare individuale asupra obiectivelor de mediu, prin care monitorizează cheltuielile bugetare verzi și evaluează impactul politicii fiscale asupra mediului și climei. Prin intermediul acestei metodologii, au fost implicate și autorităților locale, alături de autoritățile centrale, prin modificarea cadrului legislativ privind elaborarea bugetelor publice pentru a cuprinde, în regim pilot, elemente de bugetare verde.*
- ✚ *În vederea elaborării și finalizării metodologiei de planificare verde a fost aprobat cadrul legal:*
 - ❖ **ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 75/2024 privind reglementarea etichetării cheltuielilor bugetare și cheltuielilor fiscale pentru bugetarea verde.**

❖ **HOTĂRÂREA GUVERNULUI nr. 1074/2024 pentru aprobarea Normelor metodologice de punere în aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.75/2024 privind reglementarea etichetării cheltuielilor bugetare și cheltuielilor fiscale pentru bugetarea verde, precum și a Regulamentului privind organizarea, funcționarea și atribuțiile Comitetului interministerial pentru etichetarea cheltuielilor bugetare și cheltuielilor fiscale.**

- ✚ **Conform cadrului normativ instituit a fost realizată prima etichetare a cheltuielilor bugetare și cheltuielilor fiscale pentru Ministerul Finanțelor, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor și Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, coordonată de către Ministerul Finanțelor prin Comitetul interministerial pentru etichetarea cheltuielilor bugetare și cheltuielilor fiscale sprijinit de Secretariatul tehnic constituit din membrii desemnați prin ordin al ministrului finanțelor, din cadrul structurilor implicate în procesul de analiză și etichetare a cheltuielilor bugetare și cheltuielilor fiscale.**
- ✚ **Ordonatorii principali de credite, ale căror cheltuieli bugetare și cheltuieli fiscale au fost supuse analizei și etichetării au fost selectați, în sistem pilot, prin Memorandum aprobat de Guvernul României.**
- ✚ **Comitetul interministerial pentru etichetarea cheltuielilor bugetare și cheltuielilor fiscale s-a reunit, în data de 31 ianuarie 2025 și a analizat propunerile de etichetare privind cheltuielile bugetare și cheltuielile fiscale pentru anii 2024 și 2025, prezentate de ordonatorii principali de credite selectați în proiectul pilot, respectiv: Ministerul Finanțelor, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor și Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene.**

În urma analizei propunerilor de etichetare, Comitetul a aprobat:

I. ETICHETAREA CHELTUIELILOR BUGETARE

- ✚ **Ministerul Finanțelor/MF contribuie la elaborarea și implementarea strategiei în domeniul finanțelor publice, asigurând utilizarea pârghiilor financiare, în concordanță cu cerințele economiei de piață și cu respectarea legislației naționale și a normelor Uniunii Europene.**

În acest sens au fost identificate măsurile de susținere a activității Programelor Regionale, achiziționarea unor mijloace de transport hybrid, dar și digitalizarea proceselor de lucru.

Managementul informațiilor financiare la nivelul statului are un caracter transversal, la nivelul întregii administrații publice din România. Eficacitatea, eficiența și responsabilizarea pentru fiecare dintre procesele de elaborare și management al bugetului, de administrare a veniturilor statului și de raportare financiară, precum și centralizarea și utilizarea informațiilor bugetare și financiare la nivelul statului nu pot fi asigurate altfel decât prin folosirea sistemelor TIC moderne.

Consolidarea managementului finanțelor publice vizează stabilirea unui cadru pe baza căruia Guvernul să asigure implementarea politicii sale în domeniul ajutorului de stat, managementul datoriei publice guvernamentale, precum și îndeplinirea altor obligații de plată în numele statului.

În noua arhitectură de securitate la nivel european este oportun pentru România să aibă în vedere adoptarea de măsuri care să vizeze consolidarea securității alimentare în contextul unui deficit de cont curent ridicat la aceste produse, asigurarea independenței energetice pe fondul războiului din Ucraina, precum și dezvoltarea mai amplă a sectoarelor economice generatoare de valoare adăugată ridicată. Stimulentele economice oferite în timpul pandemiei, precum și costurile bugetare determinate de războiul din Ucraina, referindu-ne aici atât la schemele de ajutor ca urmare a creșterii prețurilor la energie, cât și majorarea bugetului pentru apărare, au pus presiune asupra deficitului bugetar, a cărui finanțare se realizează la un cost mai ridicat, ca urmare a noilor condiții financiare și monetare.

Ajustarea bugetară graduală se va concretiza prin măsuri credibile, realiste care să țină cont de nevoia de sprijinire a recuperării economice, prin intervenții punctuale ale statului în economie, inevitabile în contextul internațional actual.

În acest sens, prin măsurile analizate, Ministerul Finanțelor contribuie la atenuarea și adaptarea schimbărilor climatice, la o tranziție către o economie circulară, prevenirea și controlul poluării. Restul măsurilor analizate nu au contribuit la realizarea indicatorilor de mediu, impactul acestora fiind neutru.

 Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor/MMAP realizează politica la nivel național în domeniile protecției mediului înconjurător, economiei verzi, biodiversității, ariilor naturale protejate, schimbărilor climatice cu privire la toate sectoarele și sub-sectoarele pe care le administrează.

Misiunea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor este de a proteja mediul și resursele naturale, cu scopul de a garanta generației actuale și celor viitoare un mediu curat și sănătos, care să asigure protejarea naturii, creșterea calității vieții, în corelare cu o dezvoltare economică verde și competitivă, cu emisii reduse de dioxid de carbon și eficiență din punct de vedere al utilizării resurselor.

De asemenea, furnizează programe și măsuri clare (inclusiv bugete) care sunt necesare pentru a atinge aceste obiective pe termen mediu și un cadru solid de evaluare a performanței, pentru a măsura progresul în urmărirea acestor ținte având ca obiective principale întărirea structurilor administrative - ca element de bază pentru construirea unui sistem solid de management de mediu - și contribuția la dezvoltarea durabilă. În acest context, MMAP și-a stabilit următoarele priorități:

- integrarea cerințelor privind protecția mediului în celelalte politici sectoriale în concordanță cu cerințele și standardele europene și internaționale;
- ocrotirea biodiversității;
- ameliorarea calității factorilor de mediu în zonele urbane și rurale.

Prin crearea unui ansamblu coerent metodologic alcătuit din politici, buget și implementare, se urmărește îmbunătățirea coerenței și clarității precum și a fezabilității administrative la nivelul întregului demers de planificare strategică.

În cadrul procesului, în afară de obiectivele strategice, pot fi revizuite programele, măsurile, indicatorii și țintele acestora, stabilite anterior în orizontul de timp planificat (4 ani), realizându-se o actualizare a acestora corelat cu cadrul bugetar pe termen mediu 2025-2028.

Revizuirea constă în:

- analizarea mediului intern și extern al ministerului, pentru a stabili orice modificări semnificative care sunt necesare pentru prognozele pe care se sprijină planul curent, respectiv: strategii naționale, sectoriale și intersectoriale în vigoare sau nou apărute de la ultima variantă a PSI, programul de guvernare, recenzii strategice (analize funcționale) și recomandări specifice de țară;
- adăugarea unui an suplimentar la plan;
- revizuirea și actualizarea Programelor și a obiectivelor acestora, a rezultatelor (outcomes) și a valorilor țintă ale indicatorilor;
- revizuirea măsurilor și a realizărilor imediate (outputs) și a valorilor țintă ale indicatorilor;
- analiza și revizuirea bugetului aferent măsurilor (costul realizărilor imediate) din cadrul bugetar pe termen mediu 2025-2028;
- actualizarea bugetului Programelor (sumă a bugetului măsurilor).

În acest sens, prin măsurile analizate, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor contribuie la toate obiectivele de mediu, avute în vedere în cadrul analizei, respectiv: atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea la schimbările climatice, utilizarea durabilă și protecția resurselor de apă și a celor marine, tranziția către o economie circulară, prevenirea și controlul poluării și protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor.

 Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene/MIPE coordonează, la nivel național, politica în domeniul instrumentelor structurale 2007-2013, al fondurilor structurale și de investiții 2014-2020 și al fondurilor europene nerambursabile aferente politicii de coeziune alocate României pentru perioada de programare 2021-2027. Totodată, acesta deține și calitatea de coordonator național pentru elaborarea, negocierea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și controlul fondurilor acordate în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență.

Misiunea Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene contribuie la atingerea unui grad ridicat de coeziune economică, socială și teritorială a României prin valorificarea eficientă și eficace a fondurilor nerambursabile și rambursabile.

La nivelul anului 2030, România va:

- absorbi la un nivel maximal toate tipurile de fonduri europene pe care le are la dispoziție;
- reduce decalajele de dezvoltare economică, socială și teritorială;
- aprofunda integrarea europeană îndeplinind criteriile economice de convergență;
- avea o economie echilibrată, rezilientă, incluzivă, digitalizată și verde;
- contribui la transformarea profundă a economiei și societății UE astfel încât aceasta să devină sustenabilă competitiv, cel puțin din perspectiva echității, productivității, durabilității mediului și stabilității macroeconomice.

Fondurile europene, cu precădere politica de coeziune, reprezintă principalul instrument de investiții al Uniunii Europene. Având în vedere ponderea acestora în PIB-ul anual de peste 5%, fondurile europene sunt șansa României de a-și maximiza oportunitățile de dezvoltare printr-o bună administrare.

Pentru a valorifica potențialul reprezentat de fondurile europene, România trebuie să le utilizeze eficient, transparent și să le investească inteligent pentru ca proiectele finanțate să producă beneficii. Această viziune se bazează pe un set de priorități și măsuri subsecvente care au drept scop îmbunătățirea impactului utilizării fondurilor europene în viața cetățenilor, materializându-se printr-o contribuție a intervențiilor publice și private asupra creșterii calității vieții românilor.

În acest sens, prin măsurile analizate, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene contribuie la toate obiectivele de mediu, avute în vedere în cadrul analizei, respectiv: atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea la schimbările climatice, utilizarea durabilă și protecția resurselor de apă și a celor marine, tranziția către o economie circulară, prevenirea și controlul poluării și protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor prin informările pe care le emite în vederea creșterii capacității României de a accesa fondurile europene nerambursabile. Astfel, MIPE acționează în parteneriat cu cetățenii, antreprenorii, cercetătorii, fermierii și instituțiile publice, astfel încât cetățenii să fie încurajați și sprijiniți să scrie, să depună și să implementeze proiecte, pentru ca România să se dezvolte sustenabil.

II. ETICHETAREA CHELTUIELILOR FISCALE

 Ministerul Finanțelor/MF realizează etichetarea cheltuielilor fiscale prin identificarea impactului acestora asupra obiectivelor de mediu.

Cheltuielile fiscale reprezintă ”totalitatea prevederilor legislației fiscale, reglementări sau norme legislative al căror efect este reducerea veniturilor bugetare sau amânarea încasării acestora, aplicabile anumitor categorii de contribuabili, în raport cu standardele de impozitare stabilite în mod general. Acestea pot include scutiri, deduceri și facilități fiscale, cote reduse de impozitare, reguli diferențiate de calcul al impozitelor, taxelor și contribuțiilor stabilite în scopul acordării unui tratament preferențial unei categorii de contribuabili, precum și orice alte reglementări fiscale de natură să reducă încasările bugetare.”

Estimarea impactului asupra veniturilor bugetare se face prin metoda “*venitului pierdut*” în raport cu standardele de impozitare stabilite în mod general, prin urmare și analiza impactului asupra obiectivelor de mediu s-a făcut comparativ cu un scenariu alternativ în care aceste cheltuieli fiscale nu ar exista.

Au fost etichetate cheltuielile fiscale cu impact bugetar cuantificabil, care se regăsesc în raportul ce însoțește legea bugetului de stat pentru anul 2025, respectiv cele aferente impozitului pe profit, impozitului pe venit, TVA, contribuțiilor sociale.

Etichetarea cheltuielilor fiscale realizată de Ministerul Finanțelor, arată că acestea se încadrează preponderent la cheltuieli etichetate ca neutre și verzi, dar au fost identificate și cheltuieli fiscale etichetate ca mixte și neutre. Din categoria celor verzi menționăm aplicarea cotelor reduse de TVA pentru livrarea și instalarea panourilor fotovoltaice, a panourilor solare termice, a pompelor de căldură și altor sisteme de încălzire de înaltă eficiență, livrarea apei pentru irigații sau comunități, dar și scutirea de la plata impozitului pe clădire pentru clădirile la care proprietarii au executat pe cheltuială proprie lucrări de intervenție pentru creșterea performanței energetice cu impact favorabil asupra obiectivelor de mediu.

Anexe la raport:

- Anexa_Etichetarea cheltuielilor bugetare
- Anexa_Etichetarea cheltuielilor fiscale